

GINOP-6.2.3-17-2017-00038

Lemorzsolódás csökkentése a Szekszárdi Szakképzési Centrum tagintézményeiben

Kompetencia alapú képzésekhez kidolgozott új tananyag, módszertan leírása

Szakmai megvalósító (tagintézmény) megnevezése, címe:	Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma 7100 Szekszárd, Széchenyi utca 2-14.
A fejlesztés megnevezése:	Eredményeken, teljesítményen alapuló életpályamodell elterjesztése nevelőtestületi dolgozók esetében A született kidolgozott tananyag címe: Indikátorvadászat. A 8 pedagóguskompetencia és a hozzájuk tartozó indikátorok magyarázata. 2018
A fejlesztés típusa:	<u>Tananyagfejlesztés / Módszertani fejlesztés</u>
A fejlesztés kiemelt céljai:	Módszertani továbbképzés és felkészítés: a pedagógus kompetenciák elemzése a pedagógusminősítésben/ intézményi önértékelésben részt vevő pedagógusok számára, a pedagóguskompetenciák fejlesztésére és a tanítási folyamatba való beépítésére történő motiváció, pedagógiai kultúraváltás elősegítése a hátránykompenzáció és az esélyteremtés terén. A fenti módszertani fejlesztés megtámogatása belső, intézményi tananyag (jegyzet) készítésével. <u>Részletes célok és tartalmak:</u> <ul style="list-style-type: none"> - A pedagógusok módszertani megújulása terén: <ul style="list-style-type: none"> • szakmai megújulás elősegítése, innovatív szemlélet erősítése • a nevelőtestületi tagok szakmai felkészültségének növelése érdekében folytatott motiválás, ismeretbővítés és készségfejlesztés, tudatosítás • a motivált pedagógusok fejlődési, önképzési igényeinek támogatása • ösztönzés a tanulók egyénii fejlődéséhez idomuló tanulási folyamatok kialakításához, jó tapasztalatok megosztása • a tantestületen belüli együttműködés erősítése, a közös problémamegoldás pedagógiai-módszertani megtámogatása

	<ul style="list-style-type: none"> • IKT felhasználói ismeretek beépítése a tanítási folyamatba, szaktárgyi sajátosságokhoz köthető IKT- és internethasználat népszerűsítése módszertani kitekintésekkel • rámutatás a fenti módszertani ismeretek beépíthetőségére a fejlesztő és mentori tevékenységbe. <p>- Olyan segédanyag összeállítása,</p> <ul style="list-style-type: none"> • amely segíti a minősülő pedagógusok felkészülését • amely a korszerű, tevékenység alapú, fejlesztő szemléletű oktatás és nevelés terén a tantestületi sajátosságokhoz igazodva, (a tantestület, főként a közismereti tárgyakat tanítók viszonylag magas átlagéletkora, az intézmény szakmai képzési jellege, a pedagógusok egy részének idegenkedése a modern tanulásszervezési eljárásoktól, a tanári kérdőívekből kiderült fejlesztésre szoruló területek stb.) az alapoktól kiindulva mutatja be és magyarázza a modern oktatási szemlélet mérhető kívánalmait, • amely a pedagógusminősítésen túllépve segítséget nyújt a fejlesztő vagy mentori tevékenységet végző pedagógusok pedagógiai-szakmai felkészüléséhez. • amely segít a szakmai-módszertani munka dokumentálása szabályainak, módjainak elsajátításában.
A fejlesztésben érintett célcsoport:	<ul style="list-style-type: none"> • a 2019. évi pedagógusminősítési eljárásba bekerült pedagógusok (Pedagógus II. fokozatért) – Ady Endre SZKI - 12 fő (megvalósult tevékenység) • az intézményi önértékelésben részt vevő pedagógusok (Ady Endre SZKI) • a Szekszárdi Szakképzési Centrum 3 szekszárdi tagintézményének (Ady, Bezerédj, Vendéglátó) 2020-ban minősülő pedagógusai - önkéntes jelentkezés esetén.
A fejlesztés alkalmazási területe:	<p>Humánerőforrás (pedagóguskultúra és módszertan) fejlesztése</p> <p>A tananyag elsődleges felhasználása: tanfolyami rendszerű belső továbbképzés és műhelymunka, egyéni konzultáció formájában</p> <p><u>Kapcsolódás a pályázat 7. sz. munkacsoportjának tevékenységköreihez (2018-19-es tanév):</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - 5. sz. tevékenységkör: „Eredményeken, teljesítményen alapuló életpályamodell elterjesztése nevelőtestületi dolgozók esetében”; - 6. sz. tevékenységkör: „Pedagógiai kultúraváltás elősegítése a hátránykompenzáció és az esélyteremtés terén” - 8. sz. tevékenységkör: „Jó pedagógiai módszerek, gyakorlatok megismerése”.
<p>A fejlesztés kapcsolódik-e a NAT, helyi szakmai, képzési program valamelyik kiemelt fejlesztési feladatának – nevelési-oktatási-képzési céljának a megvalósulásához? Ha igen, hogyan?</p>	<p>A kidolgozott tananyag módszertani segédletként átfogóan kapcsolódik a Nat követelményeihez: kifejezetten a kiemelt fejlesztési területek és a tanulói kulcskompetenciák fejlesztésének sikeressége érdekében nyújt módszertani segítséget a pedagógus-kompetenciák erősítésére. Azt mutatja meg, hogyan lehet általános pedagógiai eszközökkel, illetve szaktárgyi eszközökkel, tantárgyi tartalmakon keresztül a Nat által megfogalmazott fejlesztési területeken sikerre vinni a tanulókat.</p> <p>A Szekszárdi Szakképzési Centrum alapelvei és célkitűzései közül a tananyag kiemelt csatlakozási pontja: „a személyekhez igazodó, az egyéni fejlesztést rendszeresen kezelő pedagógiai gyakorlat kialakítsa és működtetése, magas színvonalú, hatékony pedagógiai munka annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű, tanulásban lemaradt tanulók esélyegyenlőségét és fejlesztését megvalósítsuk.” Ehhez kapcsolódnak az Ady Endre Szakképző Iskola pedagógiai programjának küldetésnyilatkozata és alapelvei által kiemelt, a pedagógusoktól elvárt módszertani megújulásra vonatkozó célok, melyek közül a leginkább kapcsolódik a tananyag a következőkhöz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az intézmény önértékelési rendszerének működtetésével biztosítja, „hogy a jövőben az iskola minden területén lehetőség nyíljon a folyamatos fejlesztésre és belső szükségletté váljon a minőségi munkavégzés.” - a személyiségközpontú fejlesztés - az egyéni tanulási utak biztosítása - az esélyegyenlőség biztosítása kiemelt támogatása <p>A Nat, a pedagógiai program, a pedagógusminősítési követelmények és a jelen pályázat céljainak összefésülésével a tananyag különös hangsúlyt fektet a tanulói támogatás, a motiváció, a hatékony és önálló tanulás, a módszertani sokszínűség, a változatos munkaformák, az egyéni haladás, egyéni bánásmód és differenciálás témakörre, a digitális és szociális tanulói kompetencia</p>

	<p>értelmezésére, a személyiség- és közösségfejlesztés formáira - és a fentiek fejlesztésének gyakorlati megvalósítására.</p> <p>A célok megvalósulásának formája a tananyagban: A tananyag kifejti a pedagógusminősítésben/ intézményi önértékelésben megjelölt pedagógus-kompetenciák, indikátorok tartalmát, minden egyes indikátort magyaráz, ahhoz tartalmakat rendel, a tanulók fejlesztésére alkalmas módszertani megoldásokat ismertet. A tananyag köré szervezett továbbképzésen részt vevő pedagógusok tudatosítják, megújítják, frissítik, kiegészítik, pótolják pedagógiai-módszertani ismereteiket, az irányított módszertani problémafelvetések kapcsán tudásmegosztás is történik.</p>
<p>A fejlesztés részletes bemutatása (előzetes ismeretek, időkeret, felépítés, tananyagtartalom, munkamódszerek, eszközök, tárgyi és személyi feltételrendszer, költségvonzat, pedagógiai és módszertani lépései, résztvevők száma, kivitelezés szabályai, felhasznált források stb.)</p> <p>A született kidolgozott tananyag címe: Indikátorvadászat. A 8 pedagóguskompetencia és a hozzájuk tartozó indikátorok magyarázata. 2018</p> <p><u>Előzetes ismeretek:</u> A jelen pályázat előkészítő szakaszában megszületett az intézményi helyzetértékelés, a tantestület körében végzett kérdőíves felmérések és az intézményi intézkedési terv. Ezek és az intézmény lemorzsolódási mutatói arra adtak ösztönzést, hogy megszülessen egy olyan segédanyag, amely a tantestület módszertani fejlesztésére koncentrál, és egyben segíti őket a tanulói hátránykompenzáció folyamatában. (A tantestületi kérdőívek alapján az a megállapítás született, hogy a pedagógusok egy része nem elég tudatosan használja a modern oktatási eszközöket, tanulói munkaformákat, elmarad a konfliktuskezelés szintje az optimálistól. A szociális hátrányokból fakadó problémák kezelése, az egyéni tanulói igények követése és kezelése is fejlesztésre szorul. A tanulás támogatása, a motiváció formái és az egységes értékelés rendszere is tovább gondolást igényel.) A tantestületben 2018. első félévében 5 szakértő dolgozott a pedagógusminősítés területén, így adott volt a belső humán erőforrásforrás egy komplex tananyag kidolgozására. Közülük egy fő, Orbánné Tolnai Zsuzsanna vállalta a tananyag elkészítését, és az alapján a 12 fő minősülő pedagógus továbbképzését a megvalósulás első szakaszában.</p> <p><u>Időkeret:</u> A tananyag elkészítése 2 hónapot vett igénybe 2018 április közepétől június közepéig.</p> <p>Felhasználása két tanévben történt meg tanfolyami és konzultációs formában:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2018. júniustól 2019. januárig tartó időszakban belső, intézményi keretek között, 	

- 2019 júniusában és októberében egy-egy alkalommal a Szekszárdi SZC másik 2 szekszárdi tagintézményének bevonásával. Mindkét alkalommal az ismertetett kidolgozott tananyag volt a tanfolyam haladásának alapja.

Mindkét tanfolyam esetében a folyamatos és egyéni, személyes és online konzultációk miatt elmondható, hogy a tananyaghoz kapcsolt megvalósult tevékenység 2018. júniustól 2019. októberéig megszakítás nélkül folyt.

A tananyag felépítése:

A tananyag jegyzet formában íródott, terjedelme 49 oldal.

Felépítése:

8 fejezetből áll, a fejezetek egy-egy pedagógus-kompetencia mentén íródtak (2018-as állapot!). Minden fejezet számba veszi az adott kompetenciához csatolt összes indikátort, azokat egyenként magyarázza, a szükséges helyeken módszertani kitekintéseket tesz. Minden fejezet kitekint a szaktárgyanként alkalmazható speciális módszerekre, illetve feladatokat ad a tanfolyami résztvevőknek az adott téma tovább gondolására, gyakorlati alkalmazására. A megszületett tananyag belső keretek közti alkalmazásra készült, ezért a hangvétele több helyen személyes, a tantestületi sajátosságokhoz igazodik, nem szigorúan tudományos igényű, inkább tartalmaz ajánlásokat, összegyűjtött tapasztalatokat, ötleteket és problémafelvetéseket, a portfólió megírását gyakorlati oldalról közelíti.

A tananyag tartalma

A tananyag 8 fejezete egyenként ezek köré a tartalmak köré épül:

- módszertani elméleti ismeretek ismételése, pótlása, összegzése
- a pedagóguskompetenciák megjelenése a tanítás során és a pedagógus e-portfólióban, a portfólió követelményei, indikátormagyarázat
- a reflektív szemlélet a pedagógus munka során
- a tanulók motiválása a tanórán és az önálló tanulás során (az online eszközök segítségével, a munkaformák és eszközök, korszerű elektronikus/digitális tananyagok alkalmazásával stb.)
- érzékenyítés és felkészülés a GINOP-6.2.3-17 pályázati kiemelt feladatok elvégzésére - a pályázat és a pedagógusminősítés elvárásainak közös pontjai: az SFT (segítő-fejlesztő-támogató) tevékenységek beépítése az oktatás és nevelés folyamatába: tanórai és tanórán kívüli egyéni és csoportos fejlesztés; az SNI, a BTMN és az egyéb tanulási nehézségekkel küzdő tanulók differenciált segítése
- változatos módszerek és munkaformák beépülése az oktatási-nevelési folyamatba, tantárgyspecifikum. A projekt jellegű tevékenységek beépíthetősége különböző tantárgyak esetében
- módszertani alapfogalmak beépítése, tisztázása (pl. reflexió, reflektív szemlélet; hagyományos és alternatív konfliktuskezelési technikák, a segítő-támogató-fejlesztő tevékenységek és a motiváció a tanórán és a tanórán kívül; a differenciálás fogalma

és fajtái; a didaktikai feladat, a módszer és a munkaforma fogalma; a szociális tanulás fogalma és fajtái, a fejlesztő értékelés fogalma; az értékelés fajtái stb.).

- önálló, önszerveződésben kialakuló segítő tevékenység a részt vevő tanfolyami pedagógus csoporton belül, önképzés, a konzultáció, önkorrekción – egyéni formában, párokban és spontán szerveződésben
- műhelymunka és tudásmegosztás a tanfolyamon és az önálló felkészülés, valamint spontán kialakuló pedagógus együttműködés során: ötletbörze a korszerű szakmódszertani elemek bemutatására, a tapasztalatok megosztása; jól hasznosítható elemek, módszerek a pályázat során/ mit érdemes bemutatni a portfólióban. Fejezetenként feladatok egy tanfolyami műhelymunka megindításához.

Valójában egymást jól ismerő kollégák belső közös munkájáról van szó, így a pedagógusminősítéstől való jelentős idegenkedés és a pedagógusok ellenállása, pesszimizmusa oldására született a kötetlenebb hangnemű segédanyag.

Munkamódszerek

A tananyag elkészítése egy ember munkája, ezért a jegyzet megírásánál egyéni munkáról van szó. Ezek tartalmazzák az alábbi munkamódszereket:

- anyaggyűjtés (A GINOP 6.3.2 pályázat 2018. január és május között született intézményi pályázati előkészítő anyagok: tanulói és tantestületi kérdőívek, helyzetelemzés, intézkedési terv, pályázati leírás)
- elemzés: SWOT-analízis készítése
- példatár készítése: általános és szaktárgyi módszertani vonatkozások összekapcsolása
- tapasztalatok összegzése: helyi sajátosságok, a pedagógusminősítésben szerzett szakértői tapasztalatok, pályázati célok
- a munkaanyagok szűkítése, logikai rendezése
- a tananyag megírása, elektronikus formába rendezése
- Powerpoint prezentációk készítése
- Az elkészült tananyag megosztása az érintett pedagógusokkal.

A megvalósítás során a tanfolyamon:

- előadás: prezentáció
- műhelymunka moderálása: nyomtatott kiegészítő, munkáltató anyagokkal történő műhelymunka irányítása
- kiscsoportos és egyéni személyes és online konzultációk tartása
- elmélyítés, a belső tudásmegosztás segítése.

Eszközök, tárgyi és személyi feltételrendszer

A tananyag elkészítéséhez: laptop, internethasználat, pedagógiai szakirodalom felhasználása (jobbára internetes elérhetőséggel), az Oktatási Hivatal által kibocsátott Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez.

A tanfolyamhoz: fénymásoló, fénymásoló papír, Powerpoint prezentáció, laptop, projektor, kivetítésre alkalmas tanterem. A szervezéshez és a tananyag megosztásához, segédanyagok elküldéséhez az iskolai levelezőrendszer és a közösségi oldalon kialakított zárt csoport.

Az egyéni konzultációkhoz kisebb terem (ez volt legkevésbé elérhető). Online konzultációhoz iskolai levelezés, közösségi oldal privát levelezése.

A tananyag megírásához és a tanfolyam/továbbképzés megtartásához 1 fő pedagógus, aki a pedagógusminősítés és pedagógiai-szakmai ellenőrzés terén szakértő. Önként jelentkező pedagógusok.

Költségvonzat

A tananyag elkészítésének nincs költségvonzata: számítógépen, otthoni körülmények között, munkaidőn kívül készült.

A kapcsolódó tanfolyam költségvonzata: fél csomag fénymásoló papír ára.

Pedagógiai és módszertani lépések

- anyaggyűjtés (A GINOP 6.3.2 pályázat 2018. január és május között született intézményi pályázati előkészítő anyagok: tanulói és tantestületi kérdőívek, helyzetelemzés, intézkedési terv)
- elemzés – a fentiek elemzése
SWOT-analízis készítése (ld: az intézményi helyzetelemzés kapcsán született SWOT-analízis, mely a tananyag írójának munkája)
- a fejlesztendő területekhez kapcsolódó módszertani segédanyagok összeállítása, kivonatok készítése különböző szaktárgyak speciális tantárgyi módszereinek tanulmányozása
- a pedagógusminősítésben szerzett szakértői tapasztalatok összegyűjtése, felhasználhatóságának elemzése a helyi viszonyokhoz mérve
- a tapasztalatok, elemzések összegzése és logikai rendezése
- a jegyzet fejezeteinek feldolgozására alkalmas forma kialakítása,
- Powerpoint prezentációk készítése
- a 2019-ben minősülő pedagógusok érzékenyítése, meggyőzése a szervezendő tanfolyami részvételre
- Az elkészült tananyag elektronikus formába öntése, megosztása az érintett pedagógusokkal.

A megvalósítás során a tanfolyamon:

- a pedagógusok motiválása a tanfolyamra való jelentkezésre
- szervezési feladatok (iskolai levelezőrendszer)
- előadás: prezentáció
- műhelymunka moderálása: nyomtatott kiegészítő, munkáltató anyagokkal történő műhelymunka irányítása
- kiscsoportos és egyéni konzultációk tartása
- elmélyítés, a belső tudásmegosztás segítése.

Részvevők száma

A tananyag összeállítása 1 személy (pedagógus, szakértő a pedagógusminősítés és tanfelügyelet területen) munkája.

A megvalósulás tanfolyami szakaszában résztvevők:

- Első szakasz – 12 fő: a 2019. évi pedagógusminősítési eljárásba bekerült pedagógusok (Pedagógus II. fokozatért) – (megvalósult tanfolyami tevékenység: 2018. június-2019. január)
- Második szakasz – 10 fő: Centrum szintű továbbképzés a minősülő pedagógusok számára: a Szekszárdi Szakképzési Centrum 3 szekszárdi tagintézményének 2020-ban minősülő pedagógusai részvételével (Vendéglátó 3 fő, Bezerédj 4 fő, Ady 3 fő) – megvalósult tanfolyami tevékenység: 2019 június. 2019. október)

A kivitelezés szabályai

A kivitelezésre különös formai megkötöttség nem volt ismeretes.

A figyelembe vett kritériumok: a tananyag elektronikus úton elérhető legyen, alkalmas legyen önálló feldolgozásra is.

Tartalmi megkötés a pályázati célok megjelenése, a tantestületi pedagógiai kultúra fejlesztése volt.

A tananyag elkészítése során belső, intézményi felhasználású anyag készült. Elkészítésekor az általános akadémiai szabályok voltak mérvadók azzal a könnyítéssel, hogy a forráskezelés szabályai a módszertani átvett részek esetében az online elérhető anyagokra támaszkodtak (a könnyebb felhasználhatóság érdekében), és ezekből belső használatú kivonatok készültek. Bővelkedik az anyag személyes tapasztalatokban is. Így a forráshasználat sajátosan alakult. Felhasználóbarát volta leginkább abban nyilvánul meg, hogy személyes példák, ötletek, személyes hangvétel jellemzi, amely leginkább a belső felhasználást, a pedagógusok motivációját szolgálták. Ha külső terjesztésére kerülné sor, érdemes lenne átgondolni a szöveg kisebb átdolgozását, a nyelvezet szigorítását.

Felhasznált források

- Szekszárdi Szakképzési Centrum Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma GINOP-6.2.3-17 - Szöveges tagintézményi helyzetelemzés, Szekszárd, 2018. február 28. Készítették: Diószeghy Edina, Gyarmatiné Herczeg Zsuzsanna, Molnárné Lugosi Rózsa, Orbánné Tolnai Zsuzsanna, Szemesné Major Ildikó. A helyzetelemzés tartalmazza a következő kérdőívek grafikonos összegzését:
  - Tanulói kérdőív szakközépiskola és szakközépiskola külön: tanulási szokások
  - Tanári kérdőívek 4 db.: alkalmazott tanári módszerek, alkalmazott eszközök, a tanári értékelés formái, a pedagógusokat motiváló tényezők
- Szekszárdi Szakképzési Centrum Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma - Tagintézményi intézkedési terv. Készült a GINOP-6.2.3-17-2017-00038 azonosító számú pályázat keretében. Készítették: Borbás Tamás, Diószeghy Edina, Gyarmatiné Herczeg Zsuzsanna, Molnárné Lugosi Rózsa, Orbánné Tolnai Zsuzsanna, Szemesné Major Ildikó
- Rövid összefoglalás az Ady tagintézmény erősségeiről és hiányosságairól a GINOP-6.2.3-17-2017-00038 pályázati kritériumok mentén. SWOT-analízis. Készítette Orbánné Tolnai Zsuzsanna
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez (pdf). Oktatási Hivatal. Letöltés: 2018.03.14.
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/Utmutato_09_26_vegl_20171025.pdf
- 2017. és 2018. évi minősítővizsgára, minősítési eljárásra készülő pedagógusok munkáját segítő dokumentum az e-portfólióba feltöltendő dokumentumok mennyiségéről(pdf) Oktatási Hivatal. Letöltés: 2018.03.14.
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/2017_portfolio_dokumentumok.pdf
- Szakmai területek, tantárgyak speciális követelményei a pedagógusminősítésben. Oktatási Hivatal. Letöltés: 2018.03.14. Az Útmutató részeként pl.:
  - a) Élő idegen nyelv (az angol és a német ebben az egy dokumentumban van)
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/idegen_nyelv_kieg_2017.pdf
  - b) Magyar nyelv és irodalom
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/magyar_kieg_2017.pdf
  - c) Matematika
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/matematika_kieg_2017.pdf
  - d) Történelem
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/tortenelem_kieg_2017.pdf
- Nemzeti alaptanterv. A Kormány 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról. Melléklet a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelethez. MAGYAR KÖZLÖNY, 2012. évi 66. szám (10635-10848). Budapest, 2012. június 4. Letöltés: 2018.03.14.
<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/index.php?menuindex=200&pageindex=kozltart&ev=2012&szam=66>

- Kerettanterv a szakközépiskolák 9-12. évfolyama számára. (51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 6. melléklete http://kerettanterv.ofi.hu/06_melleklet_9-12_szki/index_szakkozep.html (Letöltés: 2018.03.14.)
- Kerettanterv a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára. (197-198. oldal) <http://kerettanterv.ofi.hu/> (Letöltés: 2018.03.14.)
- Pedagógiai Program 2016.
- A tananyagban megjelölt módszertani források – ld. a csatolmányt.
- A szakértői tevékenységben felhalmozott tapasztalatok

A fejlesztés megvalósulása, eredményei és tapasztalatai:

A segédanyagként használt „Indikátorvadászat” c. jegyzet a jelen pályázati ciklus elején (2018 júniusára) megszületett, Word dokumentum/Pdf formátumban, elektronikus úton a bevont pedagógusok kezébe került. A nyári tanítási szünet megkezdése előtt 3 alkalommal közös, tanfolyami formában és 2 alkalommal egyéni konzultáció útján használtuk a tananyagot, amelyről PPT változat is született. 2018. őszén kétszer tanfolyami keretek között és egyénenként 2 konzultáció alkalmával folytattuk a tananyag felhasználását. 2019 januárjára megszületett a pedagógusminősítés látogatási napjához készült kiegészítés is. Így összességében a kidolgozott tananyag végig vezeti a pedagógust a minősítési eljárás minden mozzanatán, illetve ajánlható az intézményi önértékelésben részt vevő kollégák segítésére is.

Ugyanezen tananyag mentén 2019 júniusában kiterjesztettük a tanfolyamot a Vendéglátó és a Bezerédj tagintézmény önként vállalkozó, a minősítési eljárásra jelentkezett pedagógusaira is, 3 tagintézményhez jutott el a tananyag. A tanfolyam megvalósult 2019 júniusában egy alkalommal, októberében egy alkalommal, és egyéni konzultációkkal.

A tananyag felhasználásának tapasztalatai:

A tananyag önállóan és tanfolyami keretek közt is alkalmazható, mindkét esetre volt példa. A visszajelzések szerint megfelelően előkészíti a portfólió megírását, a pedagógus csoport együttműködését serkenti. Az útmutatóként használható módszertani segédanyag a 15-30 éve végzett pedagógusok módszertani ismereteinek modernizálására alkalmasnak bizonyult, kielégítette a pedagógusoknak azt az igényét, hogy konkrét, gyakorlati példákon keresztül, lépésről lépésre haladva kapjanak segítséget a minősítési eljárás során használt indikátorok pontos értelmezéséhez. Mindezek közben számos új ismeretre tettek szert, a tanítási gyakorlatukban új módszertani elemeket, új munkaformákat próbáltak ki és elmondásuk szerint honosítottak is meg saját munkájukban. Fejlődött reflektív szemléletük, és az egyéni bánásmóddal, fejlesztéssel kapcsolatos ismereteket fel tudták használni a pályázat későbbi szakaszában a fejlesztő és mentori tevékenység során. A legnagyobb előrelépés a tanulók tevékenykedtetése és motivációja területén, az IKT-használat és az online interaktív tananyagok használatában, az egyéni tanulói igények felmérése és a segítő-támogató

tevékenységek tervezése terén valósult meg. A pedagógusok pedagógiai önképzése és a csoport közös munkája, együttműködése új szintre vitt a tantestület munkamódjaiba, spontán kiscsoportokat hozott létre a portfólió megírása során. A belső tudásmegosztás működésbe lendült. Egy olyan csatlakozott kolléga, aki a tanfolyamokon nem tudott részt venni, jelezte, hogy a tananyagot egyéni feldolgozás útján használta, az a portfóliója megírásának alapjául szolgált.

Az első szakaszban (Ady tagintézmény) részt vevő összes pedagógus (12 fő) időben, sikerrel feltöltötte a portfólióját az Oktatási Hivatal elektronikus felületére, azt mindenkinek elfogadták. A portfóliók magas szintűek voltak, korszerű módszertani tudást tükröztek, a tananyag alapelvei is megjelentek bennük. A 2019-es tanév során a minősítési eljárást mind a 12 fő esetében sikerrel lefolytatták, az eredmény átlaga 96% feletti volt, 93% alatt senki sem teljesített.

A minősülő pedagógusok részt vettek/részt vesznek a jelen pályázat fejlesztő és mentori tevékenységében, remélhetőleg a tananyag hozzájárult ennek sikerességéhez. A lemorzsolódás a tagintézményben az adott időszakban jelentősen csökkent.

A második szakaszban (10 fő jelentkezett a tanfolyamra) az Ady tagintézményből mindhárom jelentkező, a Bezerédj tagintézményből 2 fő, a Vendéglátóból 1 fő adta be a portfólióját. Az ő minősítésük folyamatban van. A jogszabályi változás, az új szakképzési törvény hatására (a szakképzésben oktatók esetében nem számít a pedagógusminősítés) a többiek ugyan nagyrészt megírták a portfóliójukat, de azt már nem töltötték fel. Remélhetőleg a tananyag felhasználása az ő ismereteik bővítését is szolgálta.

Kitekintés: Az új szakképzési törvény a szakképzésben oktatók értékelésére kidolgozandó minősítő rendszerében valószínűsíthetően – kis átdolgozással – szintén használható lesz a tananyag, elsősorban a közismereti tárgyakat tanítók esetében. A korszerű szakmai, módszertani, pedagógiai ismeretek alkalmazása viszont minden területen mankóként szolgálhat.

Ellenőrzés, visszacsatolás bemutatása:

A részt vevő pedagógusok a tananyag használhatóságáról a tanfolyami csoport visszajelzése alapján hasznos ismereteket kaptak. Kiemelték a következőket a tananyag hasznosságával kapcsolatban:

- reflektív szemlélet fejlődése
- pedagógiai munka tervezésének elemei, szakszerűsége
- források, online szakmai oldalak megismerése és felhasználása a tanítás során
- tanulói szakértői vélemények, határozatok magyarázata, a szaktanár teendői az SNI, a BTM és egyéb kiemelt bánásmódot igénylő tanulók esetében
- a tanórai és tanórán kívüli differenciálás lehetőségei

- a tanulásszervezési eljárások beépíthetősége az egyes tantárgyak anyagába
- az e-portfólió szakszerű megírása
- a minősítési eljárás elvárásainak megismerése, a portfólió szakmai és formai követelményeinek teljesítése

Visszacsatolás a minősítési eljárások sikeressége és az elért magas százalékos eredmények is. A kollégáknak a minősítési eljárás során megtartott 2-2 tanóráján és a portfólióvédésen is visszaköszöntek az Indikátorvadászat tananyag ajánlásai. Kiemelendő az online elérhető interaktív tananyagok sűrűbb beépítése a tanulás-tanítás folyamatába, a következetesebb értékelés, a fejlesztő értékelés alkalmazása, a motiváció és a segítő-fejlesztő-támogató tevékenységek.

Nyilvánosság, tudásmegosztás lehetősége:

Elektronikus úton, pdf formátumban.

Balesetvédelmi megfontolások: -

Egyéb megjegyzés: -

Kapcsolódó segédanyagok, dokumentumok száma, megnevezése (ld. csatolmányok):

1. A kidolgozott tananyag: Indikátorvadászat. A 8 pedagóguskompetencia és a hozzájuk tartozó indikátorok magyarázata. 2018.
PDF formátum_ ady_kidolgozott_tananyag_indikatorvadaszat
2. A tananyagra épülő továbbképzés tervezete.
PDF formátum: ady_tanfolyam_terv_indikatorvadaszat
A tanfolyam dokumentációja (jelenléti ívek, fotódokumentáció) leadásra került a 2018-2019-es tanév zárásakor.